

10-12-2025

Social og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høringssvar – udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service

SAND takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til lovforslag om midlertidigt økonomisk tilskud til husleje i 2026 til de mest udsatte borgere.

For det første fremstår ordningen som en kortsigtet utilstrækkelig lappeløsning. Ordningen gælder kun i 2026 og ophører 1. januar 2027 uden nogen sikkerhed for, at de underliggende problemer med høje huslejer, mangel på betalbare boliger og stigende leveomkostninger er blevet mindre. Dermed er det tydeligt, at regeringen ikke forsøger at forebygge udsættelser og hjemløshed, men blot forsøger at give indtryk af at de løser problemerne.

For det andet er den økonomiske ramme helt ude af proportioner. Der afsættes 15 mio. kr. til hele landet, hvilket står i skarp kontrast til den tidligere § 34 om særlig støtte til høje boligudgifter, som for kontanthjælpsmodtagere blev sløjft med reformen. Rådet for Socialt Udsatte har indhentet data, der viser, at 14.854 personer modtog særlig støtte i december 2024, og at kommunerne samlet bevilgede ca. 242,5 mio. kr. til støtten i 2024. De foreslåede 15 mio. forslår således som en skrædder i helvede.

For at understrege dette, kan det oplyses, at det foreslåede beløb svarer til ca. 1.010 kr. pr. person om året, altså omkring 84 kr. om måneden til at dække høje huslejudgifter, hvis samme antal mennesker skulle have hjælp.

Selv hvis puljen kun målrettes kontanthjælpsmodtagere i gruppen (10.498 personer), er niveauet stadig kun ca. 1.429 kr. om året, omkring 119 kr. om måneden, hvilket næppe er et beløb, der kan forebygge, at personer bliver hjemløse.

Til sammenligning lå den dagældende §34-støtte på omkring 1.200 kr. om måneden pr. person. Hvis puljen skulle yde støtte på samme niveau, ville den kun række til ca. 1.041 personer i et helt år, altså kun omkring 7,0 pct. af alle der modtog støtte efter §34, mens langt størstedelen vil stå uden hjælp. Det er derfor svært at se, hvordan ordningen skal få nogen mærkbar effekt på udsættelser og hjemløshed.

For det tredje rejser forslaget alvorlige retssikkerhedsmæssige problemer. De berørte borgere har intet retskrav på tilskuddet, og kommunen udvælger selv, hvem

der får støtten. Samtidig foreslås ingen klageadgang til Ankestyrelsen, hvilket umuliggør borgeren adgang til at få afgørelsen prøvet hos en højere instans. Hertil kommer, at kommunerne selv fastsætter tilskuddets størrelse, hvilket kan føre til, at hjælpen ikke dækker det faktiske behov, og at der opstår uens praksis på tværs af kommuner uden mulighed for at klage over hverken afslag eller beløbets størrelse. SANDs mange hjemløse har alt for mange erfaringer med at ydelser tildeles borgere, som sagsbehandleren godt kan lide, frem for tildeling ud fra saglige kriterier. F.eks. kan et sagsbehandlerskifte eller kommuneskifte vende fuldstændig op og ned på hvad og hvor meget en hjemløs kan få i støtte.

”Det bliver en personlig vurdering fra en sagsbehandler, hvem der skal have og hvor meget de skal have. Det er ikke rimeligt”, udtalte en tidlig hjemløs.

For at imødegå denne form for nepotistiske tilgang og sikre lighed for loven, bør en støttemulighed skrues meget anderledes sammen.

For det fjerde vil ordningen ikke kunne bruges af hjemløse der skal anvises bolig. I København vurderedes det, da lovændringen blev indført, at i 75 pct. af de tilfælde en udsat borger blev boligindstillet, var det med § 34 støtte. Kommunerne må og kan kun indstille borgere til en bolig, hvis der er udsigt til at de kan betale huslejen i fremtiden. Det giver en midlertidig og useriøs finansieret ordning ikke mulighed for.

Derudover er ordningen begrænset til kommuner med mange hjemløse (over 40 personer) og er samtidig frivillig for kommunerne at anvende. Det er derfor svært at se rimeligheden i, at borgere med samme behov har forskellig adgang til hjælp, alt efter, hvilken kommune de er tilknyttet.

Samtidig er det ofte i kommuner med få hjemløse, at hjælpen ligger længst væk, fordi herberger og akut tilbud typisk ikke findes i nærheden. De ligger typisk i de større byer. Hvis man først skal søge hjælp langt væk fra sit netværk og sin hverdag, bliver problemerne hurtigt større. Man mister det sikkerhedsnet, der kan holde én oppe, og bliver tvunget til at starte forfra et nyt sted. Det er derfor en urealistisk forventning til mennesker, der allerede er pressede, og det øger risikoen for, at en boligkrise udvikler sig til en længerevarende social krise. Her burde man i stedet forebygge, at de blev hjemløse til at starte med.

For det femte vil forslaget ikke kunne imødegå den risiko for øget social dumping, hvor borgere dumpes i udkantskommuner, som ikke er gearede til de problemer, en udsat borger har. Vi så allerede før kontanthjælpsreformen, at den sociale eksport fra byer med høje huslejer til provinsen og landområder var udtalt. Kommuner som Frederiksberg og København stillede og stiller stadig krav til borgere på herberg om at de skal skrive sig op i boligforeninger, hvor der er en relativ kort ventetid (4 – 6 måneder) på boliger eller søge ud på det private lejemarked.

Den tendens forstærkes, når regeringen fastholder en politik, hvor hverken betalbare boliger eller tilstrækkelige overførselsindkomster er på programmet.

Det er dog positivt, at tilskuddet er skattefrit og ikke påvirker øvrige ydelser. Men samlet set vurderes lovforslaget at være for snævert, for kortvarigt og for svagt finansieret, samtidig med at retssikkerheden svækkes gennem manglende retskrav og klageadgang.

På den baggrund opfordres der til at udvide målgruppen for §87 eller genindføre § 34 i lovgivningen og udvide brugen af den

Af høringsskrivelsen fremgår det tydeligt, at eksisterende løsninger forbigås. Erstatningen for den dagældende §34-støtte i aktivloven, som nu er § 87-støtten, giver netop mulighed for at give særlig støtte til personer med høje *boligudgifter eller stor forsørgerbyrde*.

Det fremgår imidlertid specifikt af lovteksten at kontanthjælpsmodtagere ikke er omfattet støtten. Man kunne i stedet have omfattet kontanthjælpsmodtagere af den nuværende støtte til for høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde, hvilket er det problem, regeringen forsøger nu forsøger at adressere.

De eneste rigtige løsninger er således at udvide målgruppen for §87-støtten eller at genindføre §34-støtten i aktivloven og samtidig forpligte kommunerne til at benytte den, såfremt kriterierne er opfyldt, således kommunerne har mulighed for, igen, at anvise boliger til hjemløse i en tid med stadig stigende huslejer, større mulighed for at lave en blandet beboersammensætning samt mulighed for og pligt til at hjælpe udsættelsestruede lejere.

Det er vigtigt at understrege, at støtten skal kunne bruges forebyggende. Kravet om at der skal være sket en "social begivenhed", altså "man har været udsat for en ændring af i sine forhold", for at være berettiget til at modtage økonomisk hjælp til at betale husleje skal fjernes. Det faktum, at man ikke kan betale husleje bør være udslagsgivende i sig selv.

En udvidelse af den eksisterende §87-støtte i aktivloven eller genindførelse af den dagældende 34-støtte, vil også give:

- længere tidshorisont
- større økonomisk ramme
- klare standarder for niveau af tilskud.
- tydeligere kriterier
- retskrav og klageadgang

SAND – De Hjemløses Landsorganisation
Sundholmsvej 34, st.
2300 København S
Tlf: 89 93 70 60
Mail: sand@sandudvalg.dk

Alt sammen væsentlige faktorer for kommunernes mulighed for at løse de problemer, forslaget tilsyneladende skal adressere.

Med venlig hilsen

Juman Subihi

SAND – De Hjemløses Landsorganisation